

Ο Τραμπ "σκότωσε" στη Συρία κάθε έννοια αμερικανικής παγκόσμιας ηγεσίας

18/Οκτ/2019 00:07

Του Eli Lake

Σύμφωνα με τον πρόεδρο των ΗΠΑ **Ντόναλντ Τραμπ**, η εισβολή της Τουρκίας στη βόρεια Συρία "δεν αφορά καθόλου" την Ουάσινγκτον. Οι στρατηγικοί αντίπαλοι της Αμερικής στην περιοχή εδώ και χρόνια - η Συρία, το Ιράν και η Ρωσία - θα πρέπει να αφεθούν να πολεμήσουν εκείνοι το Ισλαμικό Κράτος. Και είναι καλό που η **Συρία** προστατεύει τώρα τους Κούρδους που ο ίδιος μόλις εγκατέλειψε.

Οι δύο ασυνάρτητες εμφανίσεις του Τραμπ στον Λευκό Οίκο την Τετάρτη είναι αξιοσημείωτες όχι μόνο για την έλλειψη συνοχής τους, η οποία είναι αναμενόμενη γνωρίζοντας τη φυσιογνωμία του επικεφαλής του αμερικανικού κράτους. Αποτελούν μια ωμή έκφραση της εξωτερικής πολιτικής του: είναι ο κορυφαίος προωθητής εκείνου που μπορεί να ονομαστεί αμερικανικός μη-εξαιρετισμός.

Τασχόλια του Τραμπ είναι ακατανόητα για πολλούς λόγους. Στέλνει τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Μάικ Πομπέο και τον αντιπρόεδρο της χώρας Μάικ Πενς στην Άγκυρα για να ζητήσει από τον Τούρκο πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν να αποσύρει τις δυνάμεις του από το συριακό έδαφος και να συμφωνήσει σε κατάπαυση του πυρός. Εάν η τουρκική εισβολή δεν αφορά τις ΗΠΑ, γιατί εκείνες στέλνουν τον αντιπρόεδρο και τον υπουργό Εξωτερικών τους στην Τουρκία; Γιατί ο Τραμπ να στείλει στον Ερντογάν επιστολή στην οποία τον καλεί να διαπραγματευτεί με τον ηγέτη των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων (σ.σ. της κουρδοαραβικής συμμαχίας την οποία πολεμά η Άγκυρα στη βόρεια Συρία);

Επιπλέον, ο Τραμπ καυχιέται συχνά για την μεγάλη επιτυχία της Αμερικής στον πόλεμο εναντίον του Ισλαμικού Κράτους, έναν πόλεμο στον οποίο οι Συριοί Κούρδοι πολέμησαν μαζί με τις ΗΠΑ και στον οποίο έχασαν 11.000 μαχητές. Ο Τραμπ του τώρα ισχυρίζεται ότι ο Τραμπ του τότε πιάστηκε "κορόιδο". Θα μπορούσε να αφήσει το Ιράν, τη Ρωσία, τη Συρία και άλλες δυνάμεις στην ευρύτερη περιοχή να πολεμήσουν εναντίον του Ισλαμικού Κράτους.

Υπάρχει κάποιος πειρασμός να ονομάσουμε αυτή την στάση "απομονωτισμό". Αλλά αυτό δεν θα ήταν σωστό. Ο Τραμπ επιδιώκει αλλαγή καθεστώτος στη Βενεζουέλα. Η κυβέρνησή του πιέζει συμμάχους των ΗΠΑ ώστε να κρατηθεί η Κίνα έξω από τα δυτικά δίκτυα 5G. Ο πρόεδρος επικρίνει

την εμπλοκή των ΗΠΑ σε ατελείωτες στρατιωτικές περιπέτειες, ενώ παράλληλα διεξάγει οικονομικές επιθέσεις στους κατ' όνομα συμμάχους όπως η Τουρκία και σε περιφερειακούς αντιπάλους, όπως το Ιράν. Απειλεί τον τύραννο της Βόρειας Κορέας με ισοπέδωση και εξαφάνιση, μόνο για να γοητευτεί λίγο αργότερα από τα ψέματά του, μετά από μερικές προσωπικές συναντήσεις των δυο τους.

Ως πιστός στον αμερικάνικο μη-εξαιρετισμό, ο Τραμπ βλέπει τον πλανήτη ως μια κοινότητα αγρίων και τις ΗΠΑ ως εξίσου άγριες με τους αντιπάλους του. Τα υψηλά ιδανικά των Ρόναλντ Ρέικαν και Τζον Φ. Κένεντι θεωρούνται απάτη. Όπως είχε δηλώσει ο Τραμπ το 2017, λίγες μόνο εβδομάδες από την έναρξη της θητείας του στο ύπατο αξίωμα του κράτους: "Πιστεύετε ότι η χώρα μας είναι τόσο αθώα;"

Για να είμαστε δίκαιοι έναντι του Τραμπ, δεν είναι ο μόνος που βλέπει τον αμερικανικό ιδεαλισμό ως μια κατασκευασμένη, περίπλοκη σύμβαση που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Διανοητές όπως ο Νόαμ Τσόμσκι έχουν παρουσιάσει εκδοχές της συγκεκριμένης επιχειρηματολογίας εδώ και χρόνια. Υπάρχει μια παράδοση αμερικανικού ρεαλισμού στην εξωτερική πολιτική που βασίζεται στην ιδέα ότι το διεθνές σύστημα που βασίζεται σε κανόνες καμουφλάρει απλώς το έμφυτο χάος του ανταγωνισμού χωρίς αρχές μεταξύ των κρατών. Οι ισχυροί κάνουν ό,τι μπορούν και οι αδύναμοι υποφέρουν αυτό που πρέπει, όπως είχε γράψει ο Θουκυδίδης.

Αυτή η θέαση του κόσμου μπορεί να φαίνεται ξεκάθαρη, ακόμα και απελευθερωτική για μια υπερδύναμη. Οδηγεί ωστόσο σε παρακμή. Πριν από ακριβώς 10 χρόνια, ο Charles Krauthammer επέμεινε σε αυτό το σημείο σε μια -τόρα πια- διάσημη διάλεξή του. Η "θεμελιώδης συνέπεια" του να αντιμετωπίζουμε την Αμερική υπό το πρίσμα του μη-εξαιρετισμού, είχε πει, είναι "να υπονομευτεί εντελώς κάθε ηθικό έρεισμα που η Αμερική μπορεί να έχει για να ασκεί παγκόσμια ηγεσία, καθώς και η ηθική αυτοπεποίθηση που κάθε έθνος πρέπει να έχει για να δικαιολογεί στον εαυτό του και στους άλλους την παγκόσμια ηγετική του θέση".

Εκείνητην εποχή, ο Krauthammer ανησυχούσε ότι ο τότε πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα εκχωρούσε την εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ σε διεθνείς οργανισμούς όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Ο Ομπάμα, έλεγε ο Krauthammer, παρέδιδε τον παγκόσμιο ηγετικό ρόλο των ΗΠΑ λόγω συλλογικών ενοχών.

Ο Τραμπ, αντίθετα, επιδιώκει την παραίτηση από αυτόν τον ρόλο όχι ενοχικά, αλλά υπερήφανα. Εκτοξεύει συνεχώς ρήσεις για τα τρισεκατομμύρια δολάρια που έχουν ξοδέψει οι ΗΠΑ σε ατελείωτους πολέμους στη Μέση Ανατολή και ανησυχεί ότι οι σύμμαχοι της Αμερικής την κατακλέβουν οικονομικά.

Παρόλα αυτά, τόσο ο Τραμπ όσο και ο Ομπάμα κατέληξαν στην ίδια θέση στη Συρία. Η CIA του Ομπάμα χρηματοδότησε και βοήθησε να οπλιστεί ένας Ελεύθερος Συριακός Στρατός, μονάχα για να επιτρέψει στη συνέχεια τη σφαγή του από τη Ρωσία, το Ιράν και το καθεστώς του Σύρου προέδρου Μπασάρ Αλ Άσαντ στο Χαλέπι το 2016. Ο Τραμπ αύξησε την υποστήριξη των ΗΠΑ για τους Κούρδους μαχητές στη βόρεια Συρία κατά του Ισλαμικού Κράτους, μονάχα για να τους

προδώσει υπέρ της Τουρκίας.

Το επιχείρημα του Krauthammer ήταν ότι η αμερικανική παρακμή δεν ήταν αναπόφευκτη. Ο τίτλος της διάλεξής του, μια δεκαετία αργότερα, παραμένει επίκαιρος: "Η Παρακμή είναι Επιλογή". Πώς, λοιπόν, να χαρακτηρίσουμε την επιλογή που έκανε ο Τραμπ; Την περασμένη εβδομάδα, η βόρεια Συρία ήταν σε κατάσταση σχετικής ειρήνης. Τώρα βρίσκεται σε χάος. Ρώσοι στρατιωτικοί περιοδεύουν σε βάσεις που λίγο νωρίτερα έχουν εγκαταλείψει οι στρατιώτες των ΗΠΑ. Ένας σύμμαχος των ΗΠΑ στο ΝΑΤΟ σφαγιάζει τους Κούρδους εταίρους της Αμερικής. Οι κρατούμενοι τζιχαντιστές του Ισλαμικού Κράτους δραπετεύουν από φυλακές.

Θα ήταν υπερβολικά γενναιόδωρο να πούμε ότι ο Τραμπ επέλεξε την παρακμή του αμερικανικού ηγετικού ρόλου στη Συρία. Είναι πιο ακριβές να πούμε ότι επέλεξε την πλήρη κατάρρευση.

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)